

Opravična št.:

U-I-13/18

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2018:U.I.13.18

Akt:

Zakon o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo) (ZMZ-1), 2. in 3. al. 1. odst. 49. čl.

Izrek:

Zahteva za oceno ustavnosti druge in tretje alineje prvega odstavka 49. člena Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 – uradno prečiščeno besedilo) se zavrže.

Evidenčni stavek:

Predlagatelj v zahtevi ne utemelji, zakaj izpodbijanih zakonskih določb v zvezi z drugimi upoštevnicami zakonskimi določbami za potrebe konkretnega sodnega postopka ne more razlagati na ustavnoskladen način, kakor tudi ne, zakaj v konkretnem postopku ne more sprejeti ustavnoskladne odločitve brez odločitve Ustavnega sodišča o protiustavnosti izpodbijanih zakonskih določb.

Geslo:

1.2.51.4.1 - Ustavno sodstvo - Vrste vlog - Aktivna legitimacija v postopku pred Ustavnim sodiščem - Konkretna presoja norm - Sodišče.

1.5.51.1.1 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku abstraktne presoje - Zavrženje zahteve.

1.4.51.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Procesne predpostavke (v vseh postopkih razen v postopku ustavne pritožbe) - Drugo.

Pravna podlaga:

Člen 25.1, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:**Dokument v PDF obliki:**

[U-I-13-18.pdf](#)

[U-I-13-18 - Odklonilno LM dr. Accetto.pdf](#)

Polno besedilo:

U-I-13/18-5

15. 3. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za oceno ustavnosti, začetem z zahtevo Upravnega sodišča, na

seji 15. marca 2018

sklenilo:

Zahteva za oceno ustavnosti druge in tretje alineje prvega odstavka 49. člena Zakona o mednarodni zaščiti (Uradni list RS, št. 16/17 - uradno prečiščeno besedilo) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Upravno sodišče je s sklepom št. I U 1743/2016-9 z dne 20. 12. 2017 prekinilo postopek odločanja o tožbi v upravnem sporu zoper odločitev Ministrstva za notranje zadeve (v nadaljevanju MNZ) v postopku za priznanje mednarodne zaščite. Vložilo je zahtevo, naj Ustavno sodišče oceni ustavnost druge in tretje alineje prvega odstavka 49. člena Zakona o mednarodni zaščiti (v nadaljevanju ZMZ-1). Po mnenju predlagatelja je druga alineja prvega odstavka 49. člena ZMZ-1 pri uveljavljanju statusa begunca kot pravice iz drugega odstavka 20. člena ZMZ-1, 18. člena Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (UL C 202, 7. 6. 2016) in A. točke 1. člena Konvencije o statusu beguncev ter Protokola o statusu beguncev (Uradni list FLRJ, MP, št. 7/60, Uradni list SFRJ, MP, št. 15/67, Uradni list RS, št. 35/92, MP, št. 9/92) v neskladju s pravicami iz 22. člena, prvega odstavka 23. člena in 25. člena Ustave. Tretja alineja prvega odstavka 49. člena ZMZ-1 naj bi bila pri uveljavljanju statusa subsidiarne zaščite kot pravice iz tretjega odstavka 20. člena ZMZ-1 in pri uveljavljanju zakonskih pravic, ki izvirajo iz tega statusa, v neskladju z načeloma pravne varnosti in sorazmernosti (2. člen Ustave).

2. Predlagatelj navaja, da je odločitev Ustavnega sodišča nujna, ker imata tožnika v upravnem sporu, ki ga je predlagatelj prekinil, pravni interes za tožbo zoper odločbo MNZ, s katero jima je bila priznana mednarodna zaščita v obliki statusa subsidiarne zaščite, ne pa v obliki statusa begunca. Opozarja na sodno prakso Vrhovnega sodišča, iz katere naj bi izhajalo, da prosilec za mednarodno zaščito nima pravnega interesa za tožbo zoper odločbo pristojnega organa, s katero je prosilcu priznana mednarodna zaščita v obliki statusa subsidiarne zaščite, če se pravice, ki izvirajo iz statusa subsidiarne zaščite, ne razlikujejo od pravic, ki bi mu bile priznane, če bi imel status begunca. Poudarja, da je Vrhovno sodišče na Sodišče Evropske unije naslovilo predlog za predhodno odločanje glede razlage drugega pododstavka 46. člena Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (prenovitev) (UL L 180, 29. 6. 2013, str. 60-95 - v nadaljevanju Postopkovna direktiva II), ki ureja pravni interes za izpodbijanje odločitve o neutemeljenosti prošnje v zvezi s statusom begunca. Meni, da status begunca omogoča več pravic in koristi kot status subsidiarne zaščite, zato naj bi tožnika v prekinjenem postopku imela pravni interes za tožbo. Odločitev Ustavnega sodišča v tej zadevi naj bi bila nujna tudi zato, ker tožnika v konkretni zadevi nimata očitno neutemeljenega zahtevka glede pravice do statusa begunca. To naj bi pomenilo, da imata možnosti, da bo Upravno sodišče tožbi ugodilo, odpravilo odločbo MNZ in zadevo vrnilo v novo odločanje. Ker je v odločbi MNZ odločitev o statusu begunca vsebovana zgolj v obrazložitvi, ne pa v izreku odločbe, naj bi odprava odločbe MNZ pomenila, da tožnika izgubita pridobljen status subsidiarne zaščite in s tem statusom povezane pravice. To naj bi pomenilo, da tožnika nimata učinkovitega sodnega varstva in učinkovitega pravnega sredstva zoper odločitev o zavrnitvi priznanja statusa begunca. Ugotovljena protiustavnost ZMZ-1 glede

subsidiarne zaščite bi tako po mnenju predlagatelja vplivala na položaj tožnikov. Po mnenju predlagatelja izpodbijane določbe niso skladne s pravom Evropske unije (z drugim odstavkom 46. člena Postopkovne direktive II). Vrhovno sodišče je razveljavilo sodbo Upravnega sodišča, v kateri naj bi predlagatelj izpodbijane zakonske določbe že razlagal skladno s pravom Evropske unije. S tem naj bi po mnenju predlagatelja nastali pogoji ali za vložitev zahteve za oceno ustavnosti ali za vložitev vprašanja za predhodno odločanje. Predlagatelj pojasnjuje, da ni postavil vprašanja za predhodno odločanje, ker meni, da gre za tako jasne določbe, da ne potrebujejo razlage (*acte clair*). Ustavno sodišče bi moralo odločiti o zahtevi, ker gre za pomembno pravno vprašanje, ki presega pomen konkretne zadeve.

3. Če sodišče pri odločanju meni, da je zakon ali del zakona, ki bi ga moralo uporabiti, protiustaven, mora na podlagi 156. člena Ustave in prvega odstavka 23. člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) prekiniti postopek in z zahtevo začeti postopek za oceno njegove ustavnosti. To ustavno pooblastilo sodiščem je treba razlagati skupaj s 125. členom Ustave, po katerem so sodniki pri opravljanju sodniške funkcije vezani ne samo na zakon, temveč tudi na Ustavo. Upošteva ustavni položaj rednih sodišč, kot izhaja iz 125. člena Ustave, ima Ustavno sodišče po 156. členu Ustave subsidiarno vlogo. Ustavno sodišče je po tej določbi Ustave upravičeno intervenirati le takrat, kadar je ustavnosodna presoja zakona potrebna za zagotovitev ustavnoskladne odločitve v konkretnem sodnem postopku.^[1] Predlagatelj mora pojasniti, zakaj mora uporabiti zakonsko ureditev na način, ki mu preprečuje ustavnoskladno odločitev.

4. Predlagatelj izpodbija drugo in tretjo alinejo prvega odstavka 49. člena ZMZ-1, ki urejata odločitve pristojnega organa v postopku za priznanje mednarodne zaščite. Pristojni organ z odločbo prošnji ugotovi v rednem postopku, če ugotovi, da prosilec izpolnjuje pogoje za pridobitev statusa subsidiarne zaščite po tem zakonu (druga alineja prvega odstavka 49. člena ZMZ-1), ali prošnjo zavrne v rednem postopku, če ob upoštevanju dejstev in okoliščin iz 23. člena tega zakona ugotovi, da prosilec ne izpolnjuje pogojev za priznanje mednarodne zaščite (tretja alineja prvega odstavka 49. člena ZMZ-1). Predlagatelj izpodbijanima določbama očita neskladje z 2. in 22. členom, prvim odstavkom 23. člena in 25. členom Ustave. Navaja, da je v drugih identičnih primerih že sprejel stališča, ki jih je tedaj štel za očitno ustavnoskladno razlago druge in tretje alineje prvega odstavka 49. člena ZMZ-1, in sicer, (1) da imajo prosilci za mednarodno zaščito na podlagi zakonske ureditve vedno pravni interes za vložitev tožbe zoper odločbo, s katero je prosilcu priznana mednarodna zaščita v obliki statusa subsidiarne zaščite, ne pa v obliki statusa begunca, in (2) da je treba v izreku odločbe o priznanju mednarodne zaščite izrecno zavrniti prošnjo za priznanje statusa begunca, ker zgolj tak izrek omogoča odpravo upravne odločbe le v tem delu, prosilcem pa ohranitev pravic, ki so jih pridobili na podlagi podeljenega statusa subsidiarne zaščite. Vrhovno sodišče je v drugih podobnih primerih odločitve predlagatelja razveljavilo s stališčema, (1) da je treba pri ugotavljanju pravnega interesa za tožbo zoper odločbo, v kateri je prosilcu priznana mednarodna zaščita v obliki statusa subsidiarne zaščite, ne pa v obliki statusa begunca, glede na tožnikov individualni položaj presojati, ali bi mu s priznanjem statusa begunca šlo več pravic, ter (2) da je pravica do mednarodne zaščite ena pravica, ki se podeli v dveh oblikah, da lahko Upravno sodišče v takih primerih odloči v sporu polne jurisdikcije (odpravi odločbo MNZ in samo podeli pravico do mednarodne zaščite v obliki statusa begunca) in da država ni dolžna odločati o mednarodni zaščiti na način, da mora posamezniku ohraniti status subsidiarne zaščite do ponovne odločitve o njegovem statusu.

5. Iz navedenega izhaja predlagateljevo mnenje, da mu uveljavitev ustavnoskladne razlage zakonske ureditve preprečujejo stališča hierarhično višjega sodišča.[2] Predlagatelj je v zahtevi navedel, da sta tožnika v konkretnem primeru izkazala pravni interes za vsebinsko odločanje o tožbi zoper odločbo MNZ o priznanju mednarodne zaščite v obliki statusa subsidiarne zaščite. Take razlage izpodbijanih določb stališče Vrhovnega sodišča, da je treba v vsakem konkretnem primeru presoditi, ali je podan pravni interes, ne preprečuje. Predlagatelj ni izkazal, da o tožbi v prekinjenem postopku na podlagi izpodbijanih določb ne bi mogel vsebinsko odločiti. Predlagatelj tudi ne pojasni, zakaj v konkretnem primeru ne more razložiti izpodbijanih določb ZMZ-1 in postopkovnih določb Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 62/10 in 109/12 - v nadaljevanju ZUS-1) tako, kot predlaga Vrhovno sodišče. Vrhovno sodišče je sprejelo stališče, da lahko Upravno sodišče v primerih, ko je tožba zoper odločbo MNZ o priznanju mednarodne zaščite v obliki statusa subsidiarne zaščite utemeljena, ker bi bilo treba prosilcema priznati mednarodno zaščito v obliki statusa begunca, odloči v sporu polne jurisdikcije. Ni videti, zakaj ne bi mogel predlagatelj v skladu s pogoji, določenimi v ZUS-1, v prekinjenem postopku odpraviti odločbe MNZ in sam podeliti pravice do mednarodne zaščite v obliki statusa begunca, če presodi, da je tožba utemeljena. Še posebno, ker MNZ o pogojih za priznanje mednarodne zaščite odloča v enotnem postopku, v katerem mora ugotavljati tudi dejstva, potrebna za odločitev, ali so izpolnjeni pogoji za priznanje statusa begunca. Iz izpodbijanih določb pa samo po sebi ne izhaja, da predlagatelj ne bi smel o tožbi zoper odločbo MNZ o priznanju mednarodne zaščite v obliki statusa subsidiarne zaščite vsebinsko odločiti in da ne bi smel tožbi ugoditi ter odločiti v sporu polne jurisdikcije in pritožnikoma priznati mednarodno zaščito v obliki statusa begunca.

6. Predlagatelj torej ni izkazal, da bi bila odločitev Ustavnega sodišča neizogibno potrebna za njegovo odločanje v postopku, ki ga je prekinil. To pa pomeni, da predlagatelj ni zadostil trditvenemu bremenu, ki ga v zvezi z vsebino zahteve za oceno ustavnosti nalaga četrta alineja prvega odstavka 24.b člena ZUstS. Ker ni izpolnjena procesna predpostavka za oceno ustavnosti izpodbijanih zakonskih določb, je bilo treba zahtevo zavreči.

7. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi prvega odstavka 25. člena ZUstS in druge alineje drugega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič - Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik in Marko Šorli. Sklep je sprejelo z osmimi glasovi proti enemu. Proti je glasoval sodnik Accetto, ki je dal odklonilno ločeno mnenje.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica

[1] Primerjaj s sklepoma Ustavnega sodišča št. U-I-238/12 z dne 23. 1. 2014 (Uradni list RS, št. 10/14) in št. U-I-63/15 z dne 16. 12. 2015.

[2] Primerjaj z odločbo Ustavnega sodišča št. U-I-47/15 z dne 24. 9. 2015 (Uradni list RS, št. 76/15), 5. točka obrazložitve.

⇒

U-I-13/18-6

5. 4 2018

Odklonilno ločeno mnenje sodnika dr. Mateja Accetta

1. Zahteve rednih sodišč za oceno ustavnosti zakonov po eni strani pomenijo, da ta sodišča tvorno igrajo svojo z Ustavo in zakonom predvideno vlogo pri uveljavljanju in krepitvi ustavnega reda, po drugi pa lahko dosežejo tudi relativno hitro zaznavo in razveljavitev protiuustavnih zakonskih določb, preden te korenito posežejo v pravna razmerja in položaje prizadetih posameznikov. Po obeh plateh se mi tako zdi dobrodošlo, da je v zadnjem času tovrstnih zahtev rednih sodišč več, pa čeprav Ustavno sodišče njihovi oceni o protiuustavnosti zakonske ureditve ne pritrdi vedno.

2. Razlog, zaradi katerega v pričujoči zadevi, kakor tudi v sorodnih zadevi št. U-I-12/18[1] in že predhodno odločeni zadevi št. U-I-38/17,[2] nisem mogel podpreti sklepa o zavrženju zahteve, je odraz splošnejšega pomisleka, povezanega z okoliščinami teh zadev: ali lahko sodišče z zahtevo opozori na sistemsko pomanjkljivost in morebitno protiuustavnost določene zakonske ureditve, tudi če se lahko tej protiuustavnosti v konkretnem postopku sicer izogne oziroma jo lahko s svojo odločitvijo – a le za potrebe tega konkretnega postopka – samo ozdravi? Ustaljeno, neizprosno, a notranje docela konsistentno stališče Ustavnega sodišča podajajo 3. ter 5. in 6. točka obrazložitve sklepa: Ustavno sodišče ima (zgolj) subsidiarno vlogo in lahko intervenira le takrat, ko brez njegove intervencije ni mogoče zagotoviti ustavnoskladne odločitve v konkretnem sodnem postopku. Če redno sodišče lahko najde pot, da kljub očitani ustavni spornosti v konkretnem postopku sprejme ustavnoskladno odločitev, potem njegova zahteva – glede na ustaljeno razlago prvega odstavka 23. člena Zakona o Ustavnem sodišču (ZUstS) – ne zadosti trditvenemu bremenu iz četrte alineje prvega odstavka 24.b člena ZUstS in jo je treba zavreči.

3. Po moji presoji je tako stališče preostro, kolikor oziroma kadar onemogoča vsebinsko presojo tudi v tistih zadevah, v katerih je konkretni sodni postopek rednega sodišča le eden od več istovrstnih primerov, ki odražajo širšo sistemsko pomanjkljivost, na katero opozarja redno sodišče. V takih primerih bi po mojem mnenju Ustavno sodišče smelo – ali morda celo moralo – zavzeti milejši pristop k presoji zveznosti med izpodbijano zakonsko ureditvijo in konkretnim postopkom, podobno kot to lahko stori nemško zvezno ustavno sodišče,[3] in s svojo vsebinsko presojo pretehtati utemeljenost zatrjevane sistemske protiuustavnosti.

4. Za ponazoritev mojega pomisleka bo morda koristna primerjava s še eno zahtevo sodišča, pri kateri sem tudi sam brez posebnih pomislekov soglašal z odločitvijo. V zadevi št. U-I-92/15 (*»Objava podatkov mladoletnika«*) je Vrhovno sodišče vložilo zahtevo za oceno ustavnosti drugega odstavka 287. člena Kazenskega zakonika (KZ-1), ki določa: »Kdor objavi osebne podatke mladoletne osebe, ki je udeleženec v sodnem, upravnem ali v kakršnemkoli drugem postopku, ali objavi druge informacije, na podlagi katerih bi bilo mogoče prepoznati njegovo identiteto, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zapornom do 3 let.« Zahtevo je Vrhovno sodišče

vložilo v okviru postopka odločanja o zahtevi za varstvo zakonitosti zoper pravnomočno sodbo, pri čemer sta nižji sodišči zavzeli stališče, da to kaznivo dejanje zagreši vsakdo, tudi če zgolj ponovno objavi javnosti že razkrite podatke ter tudi če jih objavi z dovoljenjem sodišča ali mladoletnika oziroma njegovega zakonitega zastopnika. Predlagatelj je sicer navedel, da poleg stroge jezikovne razlage obstaja še milejša sistematična razlaga, po kateri bi se določba morala brati, kot da inkriminira le »neupravičene« objave. Vendar pa naj bi bil zakon, ki ga je mogoče razlagati na tako različna načina, arbitrarno nedoločen ter v neskladju z načelom določnosti pravnih pravil (2. člen Ustave) in načelom zakonitosti materialnega kazenskega prava (prvi odstavek 28. člena Ustave). Ustavno sodišče je v sklepu o zavrženju zahteve^[4] poudarilo, da v takih okoliščinah sicer ni mogoče vedno zanikati izpolnjenosti pogojev iz 156. člena Ustave za meritorno odločanje, a da v konkretni zadevi predlagatelj želi le vnaprejšnjo potrditev ustavne skladnosti tiste razlage, h kateri se nagiba sam in ki je drugačna od stališč nižjih sodišč.

5. Tudi v zadevi št. U-I-92/15 sem lahko razumel pomisleke predlagatelja. Ne le, da je šlo za ureditev, ki je dopuščala dve zelo različni razlagi, ampak je bila bolj očitna (jezikovna) razlaga tudi tista, ki je bila po presoji predlagatelja neustrezna. Tovrstno stanje že na splošno ni zaželeno, še manj pa pri inkriminacijah posameznih kaznivih dejanj. Vendar pa sem tam lahko podprl sklep, da je šlo za pomanjkljivost pravne ureditve, ki jo je lahko odpravilo Vrhovno sodišče samo s svojo (ustreznejšo) razlago zakonske ureditve in ki mu je zato – v skladu s subsidiarno vlogo Ustavnega sodišča – tudi pripadala vloga, da to stori. V tem me je še utrdilo strinjanje s stališčem (lepo povzetim tudi v sodbi ESČP v zadevi *C. R. proti Združenemu kraljestvu*, navedeni v op. 15 sklepa št. U-I-92/15), da skoraj vsaka, na videz še tako jasna določba zahteva ustrezno pravno (oziroma sodno) razlago.

6. V pričujoči in obeh že omenjenih sorodnih zadevah je Upravno sodišče izpodbijalo ureditev v drugi in tretji alineji prvega odstavka 49. člena Zakona o mednarodni zaščiti (ZMZ-1), po kateri upravni organ na prvi stopnji odločanja o prošnjah prosilcev za mednarodno zaščito odloči v enotnem postopku, kjer med drugim izrek odločbe, kadar se prosilec prizna status subsidiarne zaščite, ne vsebuje posebne točke izreka o zavrnitvi prošnje za status begunca. V takšnih okoliščinah lahko namreč prosilec vložijo tožbo le zoper implicitno zavrnitev statusa begunca in mora v primeru uspeha ter posledično odprave odločbe sprejeti tudi izgubo že podeljenega statusa subsidiarne zaščite ter vrnitev na status prosilca. Predlagatelj je zatrjeval, da je takšna ureditev v nasprotju z več določbami Ustave in Ženevsko konvencijo o statusu begunca, med drugim zaradi pomembnih razlik med pravnimi položaji oseb s statusom begunca, statusom subsidiarne zaščite in statusom prosilca za mednarodno zaščito, pa tudi v luči pojmovanja v pravu EU, da gre pri priznanju statusa begunca in statusa subsidiarne zaščite za dve različni pravici, ki zahtevata učinkovito pravno sredstvo.

7. Ustavno sodišče je vse tri zahteve zavrglo, ker predlagatelj ni izkazal, da bi bila odločitev Ustavnega sodišča za njegovo odločanje neizogibno potrebna, saj bi v vsaki posamični zadevi lahko odločil v sporu polne jurisdikcije in ob utemeljenosti pritožbe pritožnikom priznal status begunca. To za vsak posamični sodni postopek vsaj načeloma drži. Še več: taka pot bi bila za pritožnike v konkretnem postopku tudi časovno učinkovitejša, kot če bi se zadeva vrnila v ponovno odločanje upravnemu organu. Vendar pa tak pristop v imenu stroge presoje zveznosti in subsidiarne vloge Ustavnega sodišča ob izkazovanju pozornosti konkretnemu postopku skoraj docela zanemari sistemski vidik; ker se Ustavno sodišče ne opredeli do postopanja upravnega organa, lahko to v prihodnje ostane enako tudi v primeru, da ima Upravno sodišče s svojimi

argumenti prav. Za konkretni postopek (ki je torej že pred Upravnim sodiščem) je odločanje v sporu polne jurisdikcije ustavnoskladna in časovno učinkovita rešitev, vendar pa je potencialna cena takega zadržanega pristopa Ustavnega sodišča vrsta podobnih odločitev upravnega organa in (če bo do njih prišlo) tožb v upravnem sporu, v katerih bo moralo Upravno sodišče odločati v sporu polne jurisdikcije.

8. Morda tako stališče večine vsaj implicitno utrjuje predpostavka, da bodo odločitve Upravnega sodišča, če bo v ponavljajočih se postopkih ugotavljalo, da so tožbe utemeljene, posledično privedle tudi do prilagoditve postopanja Ministrstva za notranje zadeve (MNZ). A vendarle ne morem prezreti enega od bistvenih poudarkov v zahtevah Upravnega sodišča, da z dosedanjo prakso sámo ni uspelo vzpostaviti take razlage izpodbijanih določb, kakršno po njegovi presoji narekuje Ustava. Prav tako nemara ni naključje, da je na Ustavno sodišče naslovilo zahteve v treh različnih postopkih, ki odpirajo ista vprašanja. S tem, ko se sploh ne spusti v vsebinsko presojo zatrjevanih očitkov, odločitev večine tudi za vnaprej tiho privoli v ureditev, po kateri bo odločanje MNZ na prvi stopnji morda še naprej sistemsko pomanjkljivo in protiustavno, a naknadno – in zgolj v tistih primerih, v katerih bo vložena tožba v upravnem sporu – sanirano z odločitvijo Upravnega sodišča v sporu polne jurisdikcije.

9. Končno pa se tudi ne morem povsem strinjati z ugotovitvijo iz 5. točke obrazložitve sklepa, da je možnost ustrezne vsebinske odločitve Upravnega sodišča še posebno razvidna zato, »ker MNZ o pogojih za priznanje mednarodne zaščite odloča v enotnem postopku, v katerem mora ugotavljati tudi dejstva, potrebna za odločitev, ali so izpolnjeni pogoji za priznanje statusa begunca«. Odločanje v enotnem postopku, v katerem se priznanje enega ali drugega statusa šteje za ugoditev prošnji, ima namreč lahko tudi negativne posledice glede ugotavljanja vseh upoštevni dejstev za priznanje statusa begunca. V pričujoči zadevi je denimo upravni organ v obrazložitvi sklepa zapisal, da prosilcev ni posebej seznanjal z uporabljenimi informacijami o izvorni državi (kar sicer določa 22. člen ZMZ-1), »[k]er je pristojni organ odločil v korist prosilcev in jima priznal status subsidiarne zaščite«. Kot izhaja iz zahteve v tej zadevi, sta prosilca temu v tožbi celo izrecno oporekala, saj da je upravni organ odločil v njuno korist le deloma, ne pa v celoti. Podobno prva alineja prvega odstavka 38. člena ZMZ-1 določa, da se osebni razgovor s prosilcem lahko opusti, »če lahko pristojni organ na podlagi dokazov, s katerimi razpolaga, prošnji ugotovi«. V primeru spornega razumevanja enotnega postopka se torej osebni razgovor lahko opusti, če lahko organ na podlagi razpoložljivih dokazov prizna status subsidiarne zaščite, s tem pa prosilec sploh nima možnosti, da bi na osebnem razgovoru dokazoval izpolnjevanje pogojev za priznanje statusa begunca.

10. S temi pomisleki ne želim prejdicirati svoje odločitve o ustavni (ne)skladnosti izpodbijanih zakonskih določb, če bi prišlo do njihove vsebinske presoje. Želel pa sem podati razloge, zaradi katerih bi po moji oceni v luči konkretnih okoliščin in navedb predlagatelja Ustavno sodišče to vsebinsko presojo moralo opraviti. To bi zahtevalo odstop od stroge presoje pogoja zveznosti, ki pa bi bil po mojem mnenju v primeru tovrstnih zatrjevanih sistemskih pomanjkljivosti utemeljen. Zato zavrženja zahtev v tej in obeh sorodnih zahtevah nisem mogel podpreti.

dr. Matej Accetto
Sodnik

[1] Moji ločeni mnenji v navedeni in pričujoči zadevi sta praktično identični.

[2] Sklep Ustavnega sodišča št. U-I-38/17 z dne 1. 2. 2018.

[3] Glej odločitvi Zveznega ustavnega sodišča Nemčije v zadevah BVerfGE 47, 146, in BVerfGE 11, 330.

[4] Sklep Ustavnega sodišča št. U-I-92/15 z dne 14. 9. 2017, 14.-17. točka obrazložitve.

⇒

Vrsta zadeve:

ocena ustavnosti in zakonitosti predpisov in drugih splošnih aktov

Vrsta akta:

zakon

Vlagatelj:

Upravno sodišče Republike Slovenije

Datum vloge:

19. 1. 2018

Datum odločitve:

15. 3. 2018

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

zavrženje

Objava:

Dokument:

US31357